

Saparot ja muita EU-kummallisuuksia

Suomalaisen sian saparot ovat olleet ihmetyksen aiheena EU:ssa jo pitkään. Vaikka saparoiden tyypistäminen on ollut kiellettyä EU:ssa jo yli neljän vuosikymmenen, niin käytännössä saparoita on päätetty surutta muualla kuin meillä ja Ruotsissa. Muut maat vetoavat ”poikkeustarpeisiin”, vaikka kyseessä on selvästi vakiintunut tapa toimia. Suomessa puolestaan tyypistäminen kiellettiin vielä erikseen lailla vuonna 2003 eli sian saparon saa katkaista vain eläinlääkäri ja eläinlääkinnällisin hoitokriteerein.

Kauppamiehen sanoin; ”muttei tässä vielä kaikki”.

Suomalaiset sikayrittäjät huomasivat, että Saksassa ryhdyttiin pari vuotta sitten maksamaan tukea niille tiloille, joiden sioista oli välikasvattamoissa yli 80 ja lihasikaloissa yli 70 prosentilla ehjät saparot. Tuki oli myös varsin mittava eli 88 kilon teuraspainoiselle sialle tuki oli 24,4 senttiä ruuhkilolta. Jokainen vähänkin sikataloutta seuraava ymmärtää, että tuki on huomattava ja erityisesti, jos sitä katsoo suomalaisesta näkökulmasta. Kaikki suomalaiset sikatilat olisivat oikeutettuja tähän tukeen.

Suomen Sikayrittäjät ry lähti selvittämään, miten tämä on mahdollista. Sel-

visi, että tuesta 57 prosenttia tuli EU:n rahoista eli suomalainen sikayrittäjäkin maksaa omilla veroeuroillaan saksalaisille virkaveljilleen saparoista, mutta jää itse ilman vastaavaa tukea. Kannattaa lukea kolumnistimme ja Suomen Sikayrittäjien puheenjohtajan **Martin Ylikännön** kolumni sivulta 46. Tässä asiassa taitaa päteä vanha sanonta eli ”oikeutta ei saa, jollei itse sitä hanki”.

Mutta osataan sitä Suomessakin. Afrikkalaisen sikaruton uhka pakottaa suojaamaan ulkona olevat siat kontakteilta villisikojen kanssa. Tähän tarvitaan aitoja ja niitä monilla tiloilla jo onkin. Uusiin aitoihin oli mahdollista saada tukea, mutta tukea saadakseen aidan piti täyttää tiukat kriteerit eli aidan piti ulottua riittävän syvälle maan alle, olla riittävän korkea, tolpat tietyllä vähimmäistiheydellä ja verkon oltava tietyntaista. Samaan aikaan osa tiloista jäi vanhojen aitojen varaan.

Jos viranomainen on sitä mieltä, että villisian pysäyttää vain tukikelpoinen aita, niin miksei sitä vaadittu kaikilta? Ja toisinpäin, miksi tukeen oikeutetun aidan pitää olla parempi ja kalliimpi kuin tavallisen aidan? Villisika ei aidalle tullessaan kysy aidan tukikelpoisuutta...

Maidontuotannossa lähestytään huippulukuja

Suomalainen maidontuotanto on kehittynyt vauhdilla ja parhailla tiloilla päästään jo tuotantolukuihin, jotka ovat lähellä kansainvälistä huippua. Uusimmat tuotosseurantatulokset kertovat, että 500 parasta tilaa tuottivat yli 11 000 kiloa (EKM) ja paras tila pääsi yli 14 000 kilon.

Aikaisemmin kovimmat keskituotokset tulivat pieneiltä ja keskisuurilta tiloilta, mutta 25 parhaan tilan joukkoon mahtuu kolme yli sadan lehmän karjaa ja useita ns. ”yhden robotin” kokoluokan tiloja.

5000 parhaan joukossa on myös erittäin suuria tiloja eli esimerkiksi paljon julkisuutta saanut Iskola Oy, jolla on ollut lypsyssä keskimäärin 549 lehmää ja keskituotos 11 314 (EKM). Nimenomaan se, että isojen tilojen keskituotos saadaan

näin korkeaksi kertoo sen, että karja-aines on parantunut ja ennen kaikkea ollaan opittu suurten karjojen kanssa työskentely. Se on sitä paljon puhuttua työnjohtoa tai englanniksi management’iä.

Pentti Törmä

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

- 6** Eläinkuljetusten verkosto tiivistyy, miten käy tautiriskien?
- 8** Jyrsijät on syytä hävittää kotieläinsuojista tautien ja vahinkojen välttämiseksi
- 22** Kotieläinyritys tarvitsee hyvän johtajan; menestys on kiinni ihmisistä

Nautakarja

- 14** Eläinten kouluttaja: Naudasta voi saada opettamalla hyvän työkaverin
- 26** Ritiä tai kuivikepohja, kylmä tai lämmin: nautakasvattamoissa on puolensa
- 30** Vastasyntynyt vasikka tarvitsee syntymän jälkeen lämpöä ja hoivaa
- 34** Vasikkakuolleisuuden vähentäminen vaatii tarkkailua ja oikeita hoitovalintoja
- 38** Ylivieskalaistilalla viisi satatonnaria samaan aikaan navetassa

Sika

- 18** Vaihtoehtona vapaaporsitus; uutta tutkimustietoa kertyy jatkuvasti
- 42** Hyvinvointikorvaus kiinnostaa sikatiloilla, haasteena ehtojen tulkinvaraisuus
- 44** Saparo mittaa hyvinvointia, ja se on mahdollinen suuressakin sikalassa
- 48** Ulkoilevien sikojen turvana suoja-aita ja laumanvartijakoirat

Kolumnit

- 13** Eläinlääkäriltä: Antibioottiresistenssi on pandemia, joka ei näy ulospäin
- 37** Hyvinvointia tuotantoeläimille: Jatkuvasti juomavettä kivuttomasti
- 46** Yrittäjältä: Long tail missionaries from Finland

Vakiopalstat

- 5** Maailman tautitilanne
- 52** Euroopan maitokatsaus: Terveys, hyvinvointi ja ympäristö kehityskohteina
- 54** Uutisia ja uutuuksia
- 56** Hintaseuranta
- 58** Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuva: Tuulia Nelimarkka